

ES SAIG

ALGAIDA - NÚM. 184 - ABRIL DE 1996



EDITORIAL

TEMPS DE CONVERSIONS

Saule va néixer a Tars de Cilícia a començaments de l'era cristiana. Era de família jueva, que havia aconseguit la ciutadania romana; Saule va rebre una acurada formació en les lletres gregues. Era un fariseu zelós i va protagonitzar una ferotge campanya contra els cristians hel·lenistes; perseguia de casa en cas els adeptes de la nova religió i el sanhedrí li encarregà la tasca de cercar-los per tota la Síria. Ell mateix ens testimonia el seu fervor: "Vosaltres ja heu sentit parlar de la meua conducta d'abans en el judaisme més que molts compatriotes de la meua edat, molt més zelós de les tradicions dels meus pares". (Gal. 1:13). I en un altre lloc: "Senyor, ells saben que jo empresonava i assotava per les sinagogues els qui creien en Vós, i que quan era vessada la sang del vostre testimoni Esteve, jo també hi era present, aprovant-ho". (Actes, 22:19).

Però heus ací que quan es dirigia a Damasc amb una munió d'homes armats per combatre els cristians va passar un fet que canvià la seva vida. Ens ho conten les Actes dels Apòstols (9: 3-16): "Fulgurà entorn seu una llum del cel, i va sentir una veu que li deia: "Saule, Saule, per què em persegueixes?". El text segueix dient que va caure del cavall i que l'aixecaren tocat de ceguesa, però il·luminat interiorment d'una llum divina; després "li caigueren dels ulls com unes escates i recobrà la vista". I d'aleshores ençà, tota la seva vida va ser una fervent i intensa predicació de les noves creences, guanyant innumbrables prosèlits per a l'església de Crist; una vida que culminà en el martiri: li tallaren el cap a Roma l'any 67.

La conversió de Pau -que és el nom que adopta substituint el de Saule- va resultar transcendental per al cristianisme. Els historiadors de les religions destaquen la seva decisiva influència per eliminar del primitiu cristianisme el rigor i l'encarcament que li donaven els seus orígens jueus; va aconseguir, per exemple, que se suprimís l'obligatorietat de la circumcisió, difícil d'acceptar per a molt pagans conversos; també introduí la norma que no calia imposar l'observació de la llei de Moisès als nous cristians que no eren de procedència jueva. Aquestes i altres decisions, acollides amb joia pels pagans adeptes de la nova fe, van obrir ferides entre els judeo-cristians que costaren molt de tancar. Però, a la llarga, aquesta tolerància i major ductilitat foren definitives i d'indiscutible transcendència per a la propagació i difusió sense fronteres del credo del cristianisme.

Un gran sant que ara i adés convé recordar: Sant Pau, l'Apòstol dels Gentils.

LA NOSTRA PORTADA:

Aquesta vista de la nostra església parroquial no és gaire habitual. Vos convidam a endevinar des d'on està feta. Es tracta d'una fotografia bastant antiga.

Bolletí de l'Obra Cultural d'Algaida

Revista mensual. D.L.P.M. 495/80

Domicili: Rei, 1. Algaida.

Tf: 66 50 42 / 27 25 76

Fax 12 50 44

Imprimeix: Tirrena, SA. Manacor

Tf 55 52 12



Dirigeix: Delfi Mulet

Administra: Directiva de l'Obra Cultural

Mecanografien: Mireia Mulet i Guillem

Vanrell

Col·laboren: Pere Mulet, Joan Trobat,

Joan Mulet, Biel Bibiloni, Biel Sastre, Miquel

Fiolet, Xesc Oliver, Victor Andreu, Victor

Mulet, Miquel Serra, Antònia Ma Mulet,

Catalina Martorell, Jaume Jaume, Miquel

Molleta, Biel Majoral, Agrupació fotogràfica

d'Algaida.

ES SAIG només es responsabilitza de l'Editorial.

calaix de sastre

INCREDULITAT

"Tot això que veiem és un producte de l'atzar, i no s'hi ha de cercar més voltes" (Jesús Moncada)

Els circumstancials espectadors de la processó restaven atònits. No s'acabaven de creure el que veien. Més d'un corria a consultar els calendaris. De butxaca o de paret, tots coincidien: encara no tocava. Però...:

*"Veniu i anem tots plegats
amb flors al Pujol,
amb flors al rei sol,
que Senyor nostre és!"*

Aquesta tonada, aquesta lletra, això no és...? És clar que ho era. A pesar del sorprenent canvi de llengua, el cant rebrotava a la memòria dels oients: "Venid y vamos todos...". I si estupefacció causaven els himnes, més encara en provocava el fet de descobrir qui eren els penitents participants a la desfilada. Ciri gros a la mà dreta, flors grogues i vermelles imitant les quatre barres a la mà esquerra, ulls en blanc -de penediment, deien uns; indicis d'èxtasi, hi veien uns altres. Si encara no feia dos dies que renegaven del sant i de la festa! Celebrar determinats santorals amb ofrenes florides és una greu falta contra la solidaritat amb les cabres salvatges, les pobres, que es poden quedar sense menjua, argumentaven tots carregats de raons.

Però ara ja ni es recordaven de les seves prèdiques anteriors; ells continuaven impertorbables amb els seus càntics:

*"El mes de maig ja és aquí
i ens umpl el cor de gaudi,
perquè és el mes de Jordi,
floretes vaig a dur-li!"*

Després venia la confraria dels ultres reconvertits, portant una gran pancarta -"Glòria Culer", amb lletres ben vistoses- i entonant poemes patriòtics:

*"Oh, Barça resplendent!
no hi ha cap document
que la teva vida no ensenyi.
Oh, Barça temut!
no hi ha cap virtut
que en tu no resplendeixi.
Oh, Barça genial!
no hi ha cap final
que no hagis aconseguit."*

Tancava el seguici una galera, tirada per dos autèntics poltres del Pirineu, on viatjava el president de la congregació que, amb les mans, feia moixonies a la llengua d'una imatge del sant. Més d'un, en veure-ho, quedava amb l'ai al cor, dubtant si el president agafaria qualsevol eina i mutilaria una talla tan esplèndida, tal com havia amenaçat no feia gaire. Però, ben al contrari, el cavaller recitava goigs en lloança de la llengua santa:

*"Estim tant aquesta dolça parla
catalana que fins i tot la faig servir per
alliberar-me del restrenyiment:*

*Santa Maria,
jo cagaria;
Sant Julià,
i no puc cagar.
Santa Maria,
jo cagaria;
Sant Bernabé,
jo cagaré"¹*

I és que la monotonia del calendari només pot ésser alterada pels resultats electorals. Un grotesc mes de Maria en ple mes de març, això és el que acabam de viure.

En Calaix i Desastre

¹ Citada com a cançó infantil per Josep M. Espinàs en el volum 5 de la seva Obra Completa, "Viatges a peu".

M'HAN DIT QUE DIUEN

Un costum que a molts de pobles de Mallorca va desaparèixer fa anys, però que a Algaida es va mantenir i s'ha continuat fent fins avui és fer vi a les cases particulars. Fa una vintena d'anys semblava com si tothom ho hagués de deixar córrer, això de fer vi a ca-seva, però no solament no ha estat així, sinó que molta gent s'hi ha afegit i a molts de sopars o dinars que es fan a Algaida, hi ha comentaris sobre la qualitat del vi d'en... o d'en... Enguany, emperò, els vinaters d'Algaida van un poc coa baixa, no estan gens satisfets dels resultats. Fins i tot n'hem sentit qualcun que parla de tirar-lo... Però en general la gent el consumeix, esperant que l'any qui ve serà millor.

Darrerament, més que de vi, hem sentit parlar de sobrassada. El costum de fer matances particulars a Algaida també s'ha conservat, i són moltes les famílies que maten porc, com ho havien fet tota la vida. El que passa és que darrerament, a nivell de tot Mallorca, s'ha tornat a treure el porc negre mallorquí i a Algaida també hi ha hagut uns quants de brusquers que han fet matances de porc negre. I fins aquí tot va bé, però resulta que comparen la sobrassada, i ja no hi ha acord: tothom defensa la seva.

I el que ens ha fet gràcia és que hem sentit a parlar d'una espècie de concurs o campionat que volen fer de sobrassada de porc negre. Ens han dit que han convidat gent de fora poble i tot, per fer de jurat d'aquest concurs, que es pensa fer a finals del mes d'abril. O sigui que, si heu fet matances de porc negre i bravejau la vostra sobrassada, ja podeu mirar si la duis al concurs. Pensau que vendrà a ser un "Campionat del Món de Sobrassada de Porc Negre"; val la pena participar-hi perquè aconseguir un campionat del món no és una oportunitat que es presenti cada dia ni prop fer-s'hi.

Per ventura trobau que convendria parlar de coses més serioses, que al poble n'hi ha, i moltes. Per exemple, d'en Timoner i el problema que hi va haver amb la pista de bicicletes. Hi ha opinions per a tots els gusts, i totes tenen les seves raons, però el que ningú no ens ha sabut explicar és que un velòdrom que es va inaugurar l'any 1975 encara ara no tenguí permís d'obertura de l'Ajuntament. Segurament hi ha una explicació, i aviat la tendrem, però és mal d'entendre que fins avui no s'hagi destapat aquest problema. També convendria aclarir si l'estructura de l'edifici s'ha degradat tant que representa un perill per als espectadors.

Un algaidí, dels que troben que Sa Plaça ja està bé així com la tenim ara, comentava que si per obtenir una llicència d'obertura no han bastat 20 anys, seguint aquest ritme no hem de passar pena per Sa Plaça: els pins moriran de vells i el projecte encara estarà "tramitant-se". I el mateix es podria dir de les Normes Subsidiàries (duen el mateix ritme que el velòdrom) o els Plans de Carreteres que ens afecten.

Parlant de Sa Plaça, un trobava molt estrany que a ES SAIG no hagués sortit cap comentari sobre el tancament d'un dels locals més significatius, Can Caragol. Efectivament, hem sentit molts de comentaris que va ser una llàstima la seva desaparició com a cafè tradicional. Ens han dit que va tancar sense que l'amo digués ase ni bèstia, sense avisar ningú, ni els clients de diari. Un va comentar que, coneixent l'amo, era normal així com ho havia fet...

Hem parlat una sèrie de vegades dels "Divendres Algaidins", que han estat molt interessants i concorreguts. Ens han dit que el darrer fou un dels més interessants, però que l'assistència va ser magre. És una llàstima, perquè, com hem dit, fou ben suggestiu. El que no sabem és fins quan hi haurà conferenciants i temes per continuar. Per cert que ens hem alegrat que al final ja sabem com hem d'anomenar el local del carrer dels Cavallers: "Casal Pere Capellà".

El problema de la processonària enguany és realment greu. No parlem dels pins de Plaça i Ses Escoles, sinó dels pinars de la part de Randa, Son Redó, Marina... que presenten un aspecte llastimós: estan ben tocats per la plaga. Ens han dit que hi ha hagut una reunió a l'Ajuntament per tractar el problema dels pins de Ses Escoles i Sa Plaça i no sabem quines solucions li han donat, però s'hauria de parlar també dels altres pins i pinars del poble.

Ja fa dues o tres vegades que ho sentim: el rellotge del campanar ha vanviat de manera de tocar, ara toca molt aviat. I els dematins, quan toca les vuit o les nou, molta gent demana qui és el mort: se pensen que toquen de mort.

Haureu vist que tenim un nou monument: ens referim al que s'ha construït devora Sa Talaieta, aquella columna metàl·lica altíssima que remata amb una espècie de creu. Una autèntica "monada". Ens agradaria saber a qui pertany, si era necessària, si havia d'estar precisament en aquell lloc perquè tothom el pogués veure, si l'Ajuntament hi té res a veure... Com veis, hi ha molts d'interrogants als quals con-vendria donar una resposta.

PLUVIÒMETRE

UN SORD

Han continuat aquest mes de març les pluges, no gaire fortes però que han arribat a donar 34'5 litres; això fins dia 29. Aquesta quantitat no serà la definitiva perquè dia 30, quan tancam ES SAIG, ha plogut un poc més.

Ja sabeu que aquestes quantitats de pluja que vos donam corresponen a un indret molt concret, la Farmàcia, segons les dades que recull l'apotecari Gabriel Martorell.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Francisca Obrador Campos. Va morir dia 4 de març a l'edat de 92 anys.

Sebastià Cardell Tugores. Morí dia 8 de març. Tenia 60 anys.

Joana Barceló Cabrer. Va morir dia 19 de març als 91 anys d'edat.

NAIXEMENTS

Manuel González Oliver, fill de Manuel i Margarita. Va néixer dia 20 de febrer.

Francisco Amengual Alcolea, fill de Gabriel i Dolores. Nasqué dia 8 de març.

Maria Sureda Coll, filla de Joan i Maria, de Pina. Va néixer dia 10 de març.

Lilian Carrillo Van Zijl, filla de Manuel i Simone. Va néixer dia 15 de març.



**INSTITUT
D'ENSENYANÇA
SECUNDÀRIA
LLUCMAJOR**

FORMACIÓ PROFESSIONAL CURS 96/97

CICLES FORMATIUS DE:

INICIACIÓ PROFESSIONAL

- Operari/a en instal·lacions elèctriques de baixa tensió. (1 any)

GRAU MITJA

- Equips i instal·lacions electrotècniques. (2 anys)
- Gestió administrativa. (1 any)

GRAU SUPERIOR

- Administració i finances. (2 anys)
- Muntatge i manteniment d'instal·lacions i processos. (2 Anys)

PREINSCRIPCIÓ

DEL 15 D'ABRIL AL 7 DE MAIG

MÉS INFORMACIÓ TLF: 66 03 66 FAX: 66 22 88



L'AJUNTAMENT D'ALGAIDA informa

CERTAMEN LITERARI DE CASTELLITX

A l'edició de 1996 del *Certamen Literari de Castellitx* que convoca el XX Certamen de Poesia i Narració curta, el XVIII Concurs de Poesia Popular (Glosat) i, com a novetat, el I Premi d'Investigació Castellitx, s'han presentat un total de 81 obres que corresponen 33 a la modalitat de narració, 22 a la de poesia, 24 a la de poesia popular (glosat) i 2 a la d'investigació.

PLAGUETES D'HISTÒRIA I CULTURA

El dimarts després de Pasqua, el dia de la Pau, posteriorment a la realització del Certamen Literari de Castellitx tindrà lloc la presentació de les *Plagues d'Història i Cultura*, una publicació de periodicitat semestral que edita l'Ajuntament d'Algaida. La idea d'aquesta nova publicació és recollir i publicar en format de revista els estudis i treballs de tots els àmbits que tinguin com a tema el Municipi d'Algaida. El primer número reproduïx una plagueta de gloses d'autors algaidins publicada l'any 1953.

RETAULE DE CASTELLITX

L'Ajuntament i la Parròquia d'Algaida han demanat un ajut al Consell Insular de Mallorca per tal de poder realitzar la restauració del Retaule de Castellitx que, com sabeu, es troba desmuntat i dipositats a dependències de la vila. Segons el tècnic, José Maria Pardo Falcón, el cost total de la restauració del retaule -que consisteix en desinfecció

i consolidació dels suports; consolidació del substrat pictòric; fixació de la pintura al suport; eliminació de vernissos oxidats, greixos i brutor; neteja de la pintura; eliminació dels sobrepintats; restauració de despreniments; neteja de daurats i envernissat protector, entre altres coses-, puja a un total de 4.250.000 pessetes.

INFORMACIONS

El Departament de Carreteres de la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori del Govern Balear ens informa que s'han de dur a terme la renovació del paviment de la carretera de Manacor (C-715) en els següents trams:

Del km 10'6 al 13'5
del 21'5 al 22'5
del 23'0 al 23'650
del 28'0 al 30'250
del 32'650 al 33'400

per la qual cosa prega que si s'han de fer síquies al paviment de la carretera a les zones esmentades es realitzin, prèvia petició de permís, com més prest millor; ja que el Departament de Carreteres no concedirà permisos d'apertura de síquies de la carretera mentre l'estat del paviment estigui en condicions acceptables.

PROCESSIONÀRIA DELS PINS

El passat divendres dia 29 de març va tenir lloc a la Sala de Plenaries de la Casa de la Vila una reunió entre Joan Gomila, enginyer agrònom de la Conselleria d'Agricultura, les

diferents entitats implicades amb el problema de la processonària dels pins de les escoles (AMPA, Consell Escolar, Director del Col·legi P. Pou) i un representant dels partits polítics del Municipi.

L'Ajuntament informà del tractament que s'havia seguit per minvar la plaga de la processonària. Aquest tractament ha consistit en col·locar les trampes sexuals, en tallar les bosses dels pins manualment una per una, en un tractament de munició mostassa i fressar en diverses ocasions l'arena de l'escoleta.

L'enginyer agrònom afirmà que si aquest tractament biològic no havia tengut l'efecte esperat sobre la plaga no es pot fer res més en aquest sentit. Les trampes sexuals poden atreure les papallones en un radi d'aproximadament de dos quilòmetres, tenint en compte que si els pinars d'aquest radi no compten amb les trampes sexuals corresponents es poden atreure un major número de papallones.

Les tècniques per la supervivència que ha aconseguit la processonària són tan complexes que ha desenvolupat mecanismes de memòria per determinar el moment oportú per convertir-se en papallona i sortir de la terra per pondre els ous als pins podent-se estar entre quatre i cinc anys enterrades; amb l'aggravant que si un sol mascle no entra dins la trampa cada femella que cobreix pon de 400 a 800 ous.

Joan Gomila afirmà que esgotat el mètode biològic no queda més remei que aplicar-ne un de químic que consistiria en fumigar els pins els mesos de setembre i octubre.

NOU NOM DE L'EDIFICI D'USOS SOCIALS: CASAL PERE CAPELLÀ

A la Sessió Ordinària celebrada per l'Ajuntament Plenari dijous dia 7 de març de 1996, es va fixar el nom oficial de l'Edifici d'Usos Socials del carrer des Cavallers. L'A-

juntament, per majoria, acordà posar el nom de Casal Pere Capellà a aquest edifici atenent a les seves qualitats com escriptor, poeta, dramaturg i educador, mèrits que motivaren en el seu dia el seu nomenament com a fill predilecte del Municipi. Es donava el cas de ser l'únic Fill Il·lustre que no té fins avui cap carrer ni edifici públic dedicat a la seva memòria i, considerant, que l'edifici en qüestió alberga la Biblioteca Municipal, L'Auditori, Sales d'Exposicions i d'usos múltiples, l'Emissora Títoieta Ràdio a més de la llar de la Tercera Edat resulta summament adequat per recordar aquest fill del Municipi.

REFORMA CIRCULATORIA I SANCIONS PER INFRACCIONS DEL CODI DE SEGURETAT VIAL

Durant el mes de març la Comissió corresponenya informar favorablement perquè es dugui a terme la reforma circulatoria al nucli urbà d'Algaida. Aquesta reforma implicarà importants variacions en el sentit de circulació d'alguns carrers així com als llocs i les zones on es podrà estacionar. En aquest sentit, a alguns carrers es posaran dies alternatius d'aparcament.

Aquesta reforma es farà d'una manera progressiva i donant la màxima informació als usuaris. Consideram que una reforma tan important no es pot fer d'una manera ràpida, d'avui per demà.

Inicialment aquesta reforma serà en caràcter d'experimentació, de manera provisional, per veure com pren a la realitat, i després d'un cert temps s'establirà definitivament. També informam que s'ha aprovat les quanties de les sancions per les infraccions del codi de seguretat vial. En aquests moments s'ha creat el negociat de multes per poder-lo aplicar com més prest millor. D'aquesta qüestió també us n'anirem informant.

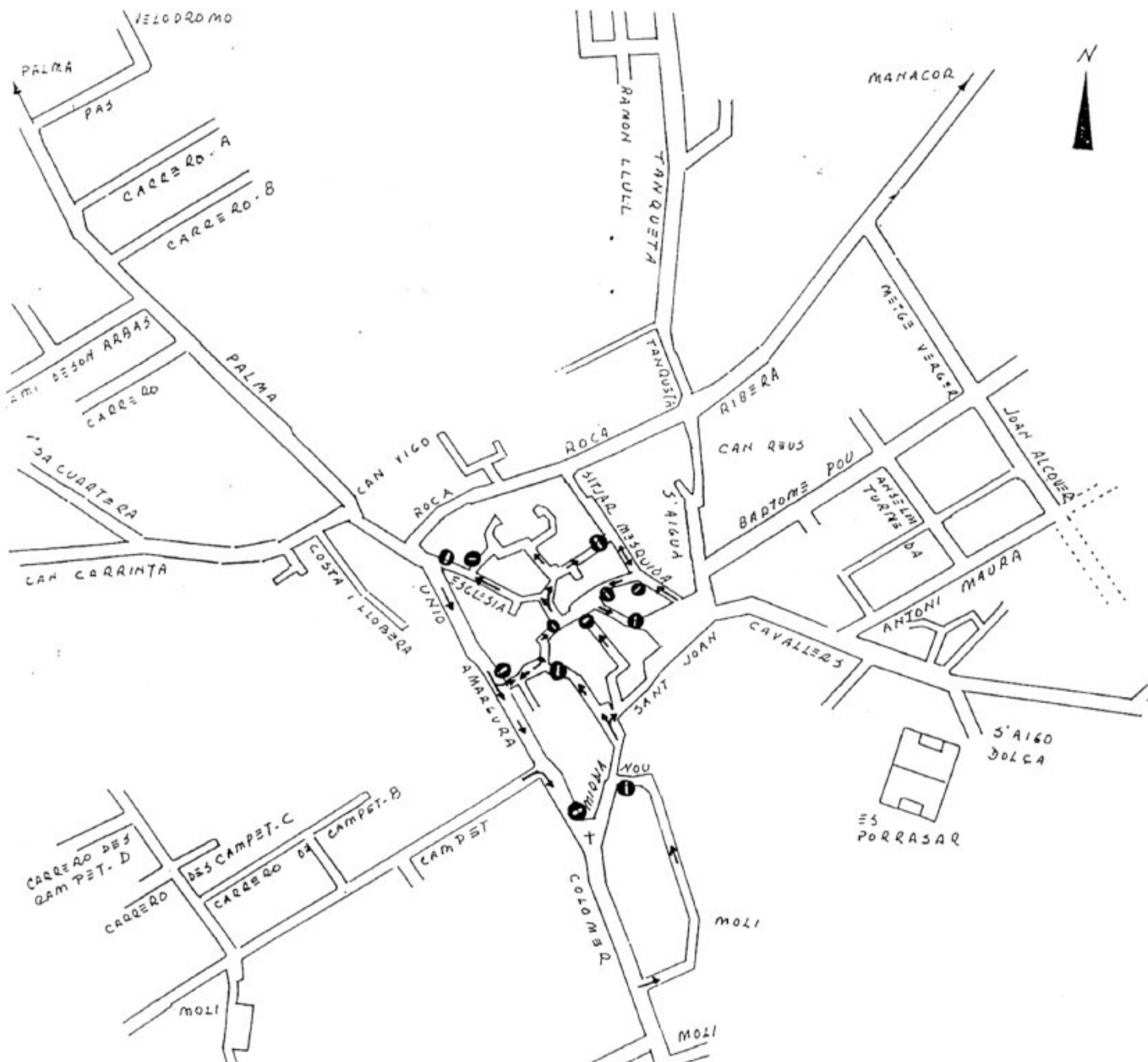
OBRES CASTELLITX

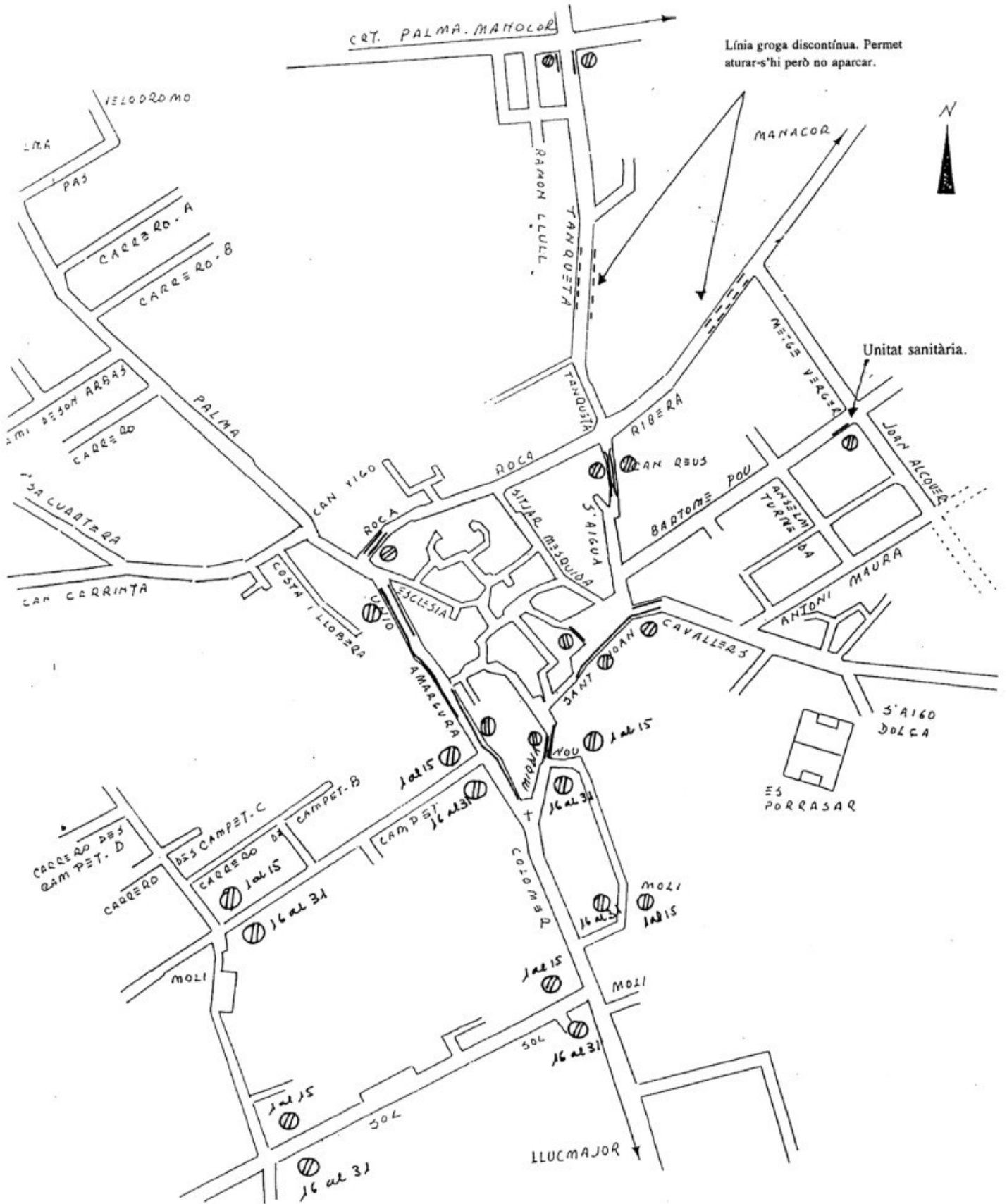
Les obres de 2a fase de la reforma de l'Antiga Parròquia de Castellix, per problemes en la qualitat de la pedra que serveix per fer el paviment de la església, no s'han pogut acabar en el plaç previst.

Així mateix volem informar

que els acabaments del trespòl del porxo deixen molt que desitjar. Els tècnics de la Conselleria d'Agricultura i Pesca i de l'Ajuntament han ordenat a l'empresa encarregada de les obres que, una vegada passada la Festa de la Pau, corregesqui aquests defectes.

A continuació us oferim dos plànols que mostren el projecte de sentits de la circulació rodada, el primer, i les zones de prohibició d'aparcament, el segon.





I ARRIBÀ LA PRIMAVERA, EL 3 DE MARÇ...

La jornada electoral fou freda, grisa, meteorològicament parlant. I políticament parlant? Tengué més colors que l'arc de Sant Martí. Aquests:

	Meses Electorals					Total	Resultats Eleccions juny 93
	Rectoria 1	Rectoria 2	Unió 1	Unió 2	Pina		
PP	218	173	206	220	168	985	961
PSOE	157	148	184	207	70	766	719
PSM	56	38	27	39	12	172	145
EU	15	17	22	14	9	77	41
UM	7	6	8	9	6	36	35
Els Verds	5	5	4	4	0	18	25
ERC	6	2	1	2	0	11	24
Altres	5	1	1	0	0	7	21
Vots en blanc	3	0	2	2	3	10	16
Vots nuls	1	3	2	5	1	12	14

En total vàrem emetre 2094 vots sobre un cens de 2722 electors, cosa que representa una **participació del 76.9 %**, una miqueta inferior a la de les eleccions del 93, que va ser del 79.3 %

NOTICIARI DE L'OBRA

SOLUCIONS ALS MOTS ENCREUATS

Horitzontals: 1. Son Capellà. 2. oliós. lloc. 3. podem. oca. 4. oros. uerat. 5. roram. sala. 6. isoruen. ir. 7. fas. crosta. 8. E. aeròbia. 9. ri. mol. ftt. 10. adia. alosa.

Verticals: 1. soporifera. 2. olorosa. ID. 3. nidorosa. I. 4. corsar. ema. 5. ase. mucró. 6. P. mu. erola. 7. el. esnob. L. 8. llora. sifó. 9. localitats. 10. acatarà. 7a.

CULTURAL



EXCURSIÓ. Dia 28 d'abril, excursió al Penyal des Migdia (Puig Major).

Els interessats apuntau-vos a Jerònia Cañellas. Ton. 665249.

EXPOSICIÓ. També vos recordam que durant aquestes festes de Pasqua i fins dia 20 d'abril al nostre local social hi haurà l'exposició d'Elisenda Pipió Gelabert que du per títol "Algaida, vivències particulars".

SABEU **ON** ÉS?

El **marès** és una pedra de bon treballar i molt abundant al nostre poble, que s'extreia d'unes capes d'arenas marines consolidades des del període quaternari. S'empra bàsicament en la construcció d'edificis i parets de tancament; encara que el seu ús ha minvat progressivament durant la segona meitat d'aquest segle. El de la fotografia d'avui sofreix el mal de la pedra, que l'ha fet erosionar donant-li formes capricioses.

El marès, o pedra maresa, el defineix el diccionari de la següent manera: "Pedra arenisca, més o menys dura, però de fàcil elaboració, que s'empra per a la construcció d'edificis". O també: "Cantó, peça rectangular de la dita pedra arenisca".

Topònim "Pedrera d'es Tancat d'en Fideu": Avui en desús, situada al Quarter IV, vora el Camí Vell de Pina, d'on es va extreure el marès per a la construcció de Ses Escoles. Les obres foren promogudes per D. Toni Mulet Gomila que fou batle d'Algaida durant la República.

Trencador: El qui treballava, treia i adobava les peces de marès a una pedrera.

Cançó de trencadors:

Tu et queixes de sa vorera,
Bernat, amb tan bon marès?
Jo, qui call i no dic res,
i en duc més alt es golès
que no es vapor de s'inglès
quan ha de prendre carrera!

Equivalència de la carretada de marès en peces o mitjans de 0.40 x 0.80 m:

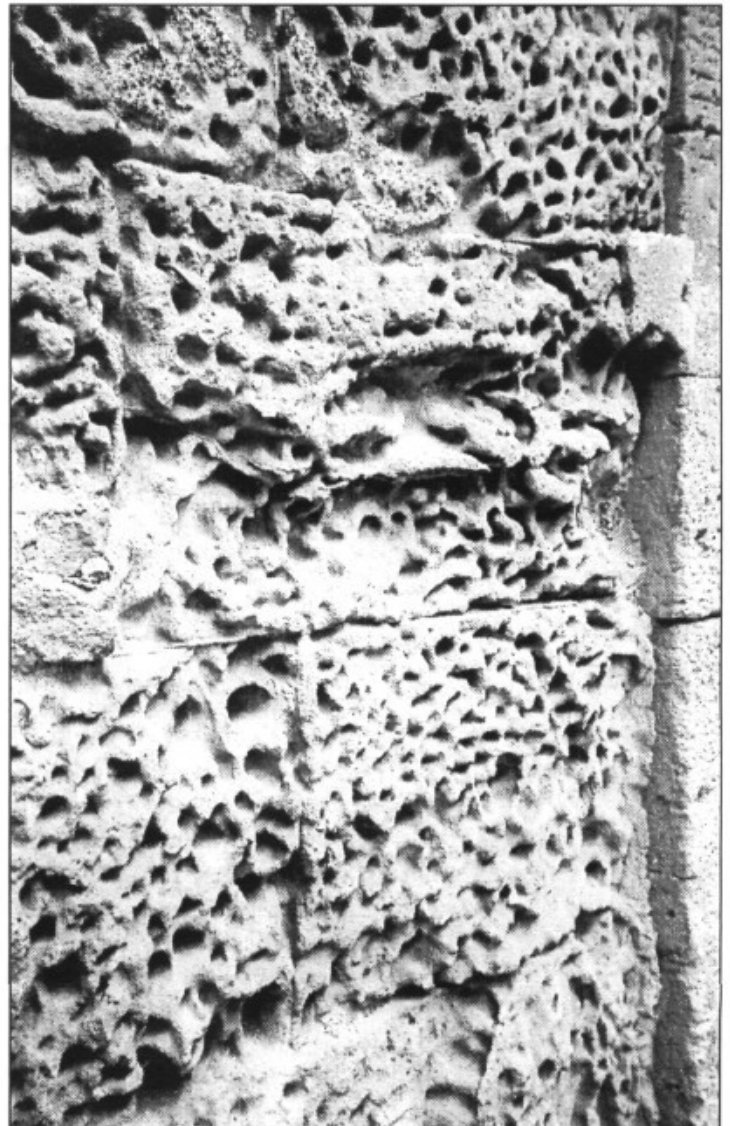
De gruix d'emperador (0.30) = 2.5 peces
De gruix de rei (0.25) = 3 peces
De gruix de vint (0.20) = 3.5 peces
De gruix ordinari (0.15) = 4 peces
De tresperdós (0.10) = 6 peces
De llivanya (0.05) = 8 peces

Llinatge (Marès): Existent a l'Escala, Lloret de Mar, Port de la Selva, Cardona, etc.

Pista: Devers l'any 1750 es va fer servir el marès de la fotografia, per a condemnar un antic portal d'arc ogival, darrera del qual s'amaga actualment un sant varó, que és patró de Ciutat. Els forats que es veuen a la foto, també servien en temps primer per amagar-hi les lloques a mig consumir dels fumadors més enviciats, els quals, a la sortida, les tornaven encendre.

Solució del mes passat: La fotografia protagonista era la bassa prehistòrica de Can Matgí de Sa Basseta que donà nom -el seu diminutiu- a la desmembrada possessioneta del Call Vermell.

M. F.



Vides de mallorquins exemplars

Miquel Cerdà, ligorí i restaurador de l'Orde Teatí

Llorenç Alcina, pvre.

Miquel-Josep Cerdà i Garau va néixer a Algaida en 1857. Va començar els estudis sacerdotals al Seminari diocesà de Mallorca i, ja subdiaca, va entrar a la Congregació de sant Alfons M^a de Ligorí, fundada en 1866 a Felanitx pel prevere mn. Miquel Sureda, per a l'ensenyament cristià. Tenia 22 anys. Ordenat sacerdot en 1883, en 1886 fou nomenat professor de llatí al Seminari, però als 29 anys fou designat superior general dels religiosos ligorins, elegit novament en 1891 i 1896. La primera tasca del seu govern va ser la redacció de les Constitucions dels ligorins, aprovades pel Bisbe Jacint M^a Cervera.

El p. Cerdà és qualificat d'«intel·ligent i tenaç», cercava el millor per a cada moment, amb un zel sacerdotal que el situà en la línia d'amistat fonda amb don Miquel Maura, rector del Seminari. Era també un religiós convençut i exemplar, home de govern. Va escriure per a la seva Congregació *Guia del Congregant*, que mostra el seu estil espiri-



tual decidit al servei del carisma propi: formar cristians compromesos i evangèlics.

Don Miquel Sureda, el venerable sacerdot fundador, va morir a Felanitx el 24 de juny de 1896. Era el moment d'orientar la Congregació Ligorina per unir-la a un altre institut religiós. El fundador havia volgut els redemptoristes, fundats per sant Alfons M^a de Ligorí, però no havia estat factible. Ara el p. Cerdà ho intentarà novament, sense èxit.

El p. Cerdà era incansable i va anar a Roma en 1908, car volia l'aprovació pontificia dels ligorins, però com que no tenien fundacions més que a Mallorca (Felanitx, Palma, Son Espanyolet, Capdepera i Pollença), el Cardenal caputxí i català, prefecte de la Congregació per als Religiosos, Josep Vives i Tutó, suggerí el desig del Papa sant Pius X de vitalitzar l'Orde de Clergues Regulars Teatins, fundats per sant Gaetà de Thiene en 1524, i quasi sense vida. El p. Cerdà va veure la llum esperada i tornà a Mallorca per anunciar-la i estudiar-la. Era el desembre de 1909. El capítol general dels ligorins reunit a Son Espanyolet, la casa d'estudis, el 18 de gener de 1910, va aprovar la unió. El p. Miquel Cerdà, elegit general, sortí cap a Roma amb dos companys. El 2 de febrer d'aquell mateix any tots tres feren, en mans del mateix Papa sant Pius X, la professió solemne teatina. Morí el p. Cerdà, ple d'amor a l'Església, a Palma, el 5 de juny de 1935, després del generalat teatí.

A la secció "Vides de mallorquins exemplars" que es publica al Full Dominical de l'Església de Mallorca de dia 3 de març de 1996 sortia la del P. Miquel Cerdà que vos oferim. D'aquesta manera volem donar-vos a conèixer un algaidí il·lustre que segurament deu ser desconegut de molts de vosaltres. Hi afegirem només uns quants detalls.

El primer es refereix a la data del seu naixement, que hem vist equivocada en tots els esbossos biogràfics del nostre personatge. Segons uns va néixer el 1857 i segons altres el 1859 i totes dues datacions són errònies. Segons el Llibre de Baptismes del nostre Arxiu Parroquial dia 16 de novembre de 1858 el vicari Miquel Puigserver va batiar Miquel Josep Cerdà Garau, fill d'Antoni i Catalina, que havia nascut el dia abans. Dia 15 de novembre de 1858 és, per tant, la data del seu naixement.

Poc després de la seva ordenació sacerdotal, el bisbe Cervera, que li tenia una gran amistat, li confià la càtedra de llatí del Seminari Diocesà. També li encarregà la inspecció dels grups de seminaristes externs que hi havia al carrer del Sindicat, al dels Oms i al carrer General Barceló (carrer del Vi), a l'edifici que havia estat casa pairal del capità Toni i que durant molts d'anys va albergar el col·legi dels teatins.

Afegirem que d'aquesta època és l'únic escrit que coneixem publicat del P. Cerdà. Es tracta del "Discurso que en la solemne inauguración del curso escolar del año 1891 a 1892 de este Seminario

Conciliar de San Pedro celebrada en la iglesia de Montesión leyó don Miguel Cerdà, Pbro., catedrático de Latinidad". Palma. Tipografía Católica Balear. 1891.

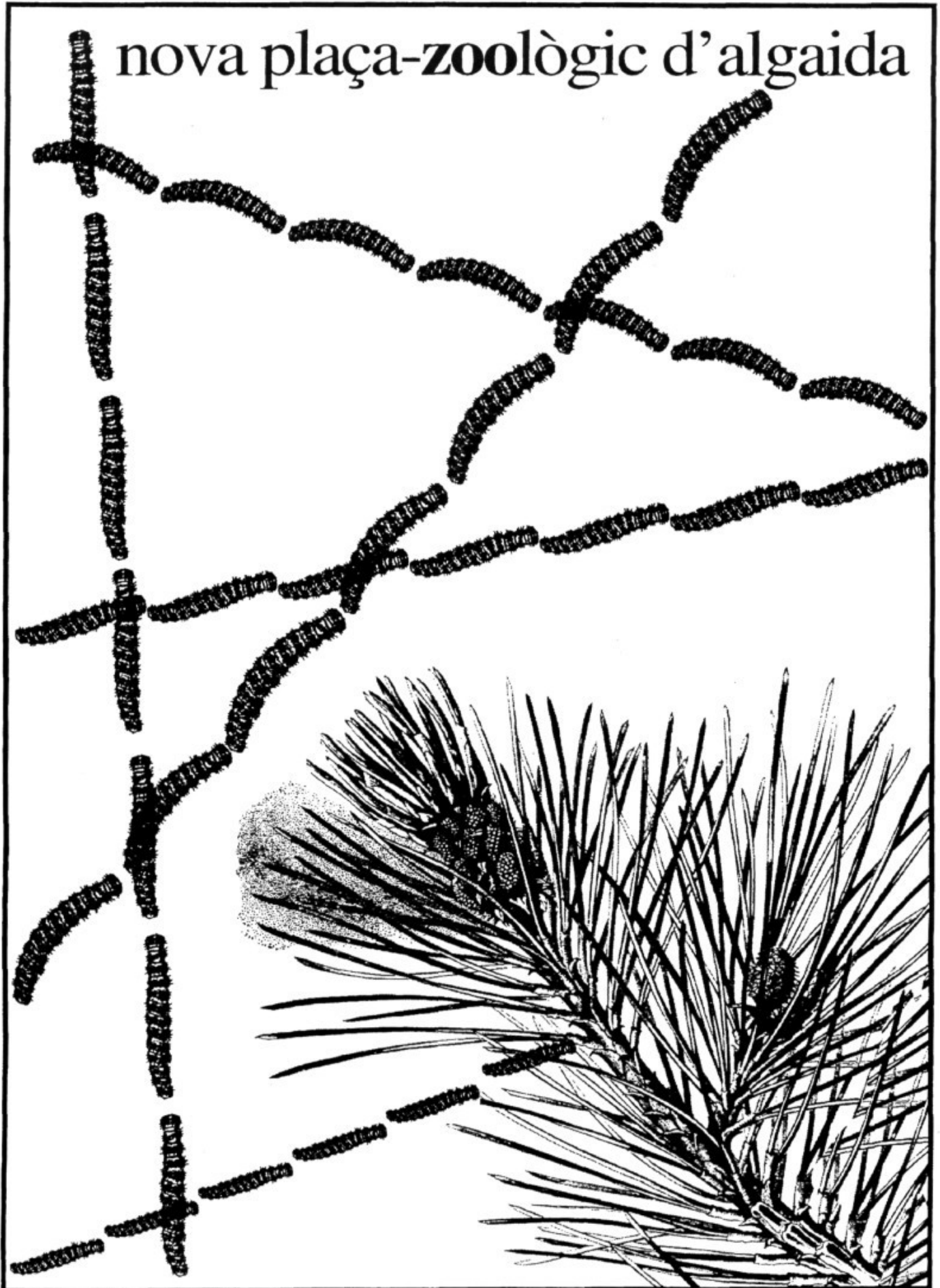
Dia 15 de juny de 1894 es va fer el trasllat de les seves restes des del cementeri municipal al Seminari Teatí de Son Espanyolet on foren novament inhumades a l'església de la Maternitat de Nostra Senyora. Una làpida de marbre blanc conté la següent inscripció en lletres dorades:

EXUVIAE RDMI. P.D. MICHAELIS CERDA, UNA
CUM S. PIO X THEATINI ORDINIS
INSTAURATORIS EXIMI EIUSDEMQUE AB
ANNO MCMXVII AD MCMXXIII PRAEPOSITI
GENERALIS. DOCTRINA, VITAE INNOCENTIA,
ANIMARUM ZELO, OMNIBUSQUE
SACERDOTALIBUS AC RELIGIOSIS
VIRTUTIBUS INSIGNIS, QUI IN HOC CC. RR.
SEMINARIO DIE V IUNII ANNI MCMXXXV
SANCTISSIME OBDORMIVIT IN DNO.

SACERDOTES EXALUMNI PALMENSIS
COLLEGII CC. RR. EXUVIIS MODERATORIS
QUONDAM AMANTISSIMI, HUC A
COEMETERIO MUNICIPALI HUIUS CIVITATIS
DIE XV IUNII ANNI MCMLIV TRANSLATIS,
HOC MONUMENTUM POSUERE.

Pere Mulet

nova plaça-zoològic d'algaïda



NOTES D'ART

Algaida, vivències particulars

Elisenda Pipió Gelabert

Obra Cultural Balear, del 4 al 20

*"Tota la meva vida es lliga a tu,
com en la nit les flames a la fosca"*
Bartomeu Rosselló-Pòrcel

En una atalaia de nom màgic, el carrer del Sol, els coneguts versos del poeta s'amaren d'un nou sentit. Els lligams de n'Elisenda i el fang, l'encís per l'aigua i la terra, comencen a Faió, a la Franja de Ponent, quan de nina jugava a la riba de l'Ebre. Aquell fluir de riu, dolç, ens va arribar a la terra algaidina, prima i seca com un os, emmirallat en uns ulls, vessant per unes mans. Sortats com som, podem dir que gaudírem el do de l'aigua de l'Ebre molt abans de l'arribada de patètics vaixells, noliejats per no menys penosos armadors.

Bones mans, contacte joiós amb els materials, sensibilitat, coherència...i un punt de passió, són elements que combinats amb harmonia han produït unes formes senzilles, unes peces que tanmateix mostren l'essència de retalls del món que estimam. Potser siguin aquests volums els encarregats d'evidenciar

aquella essència. La nostra mirada ara té l'ajuda d'una perspectiva nova, bastida des d'un cert distanciament, mai des d'una manca d'implicació.

Gràcia és un recer, un lloc de recolliment i d'observació. El Molí d'en Xina ens ha robat el cor amb les seves pales i el seu terrat onat pels vents de la constància, de la inspiració i de l'atzar. Punxuat és la recerca del temps perdut, sepulcre de cossos i de memòria. L'ascensió tancada del carrer del Sol s'avé amb l'enlluernament que ens provoca la perfecció del cercle. Les tomàtiques de ramellet que queden sense enfilel s'allunyen de vista, però no de cor. Les mans dels padrins ens mostren calls d'experiència i de tradició, de vida. Noltros i nosaltres jeuem plegats de fa segles en el llit de la ciència, mentre altres juguen a caçar mòpies...

Un mestre, reviscolador de focs apagats, va dir que l'art ha de passejar-se xino-xano pels laberints de la subtileza. ¿Hi ha res més subtil que aquests fragments de la seva vida que n'Elisenda ens lliura perquè hi reconeguem la nostra? Només li feim un retret: trobam a faltar una peça dedicada a la seva moixa "Sirga", perquè de Faió al carrer del Sol hi ha tot un camí d'aigua, tot un camí de terra.

Jerònia Oliver

Miquel Serra

LLOP

MOSTRA D'EN VICTOR ANDREU
12 ABRIL 1996 A LES 19 HORES
(MOLÍ D'EN XINA)
MOLÍ D'EN XINA

GALERIA DE PERSONATGES IL·LUSTRES



MIQUEL OLIVER BAUÇÀ TORRES

DE LLOCS I DE SILENCIS (II)

Il·lustracions de Jaume Oliver Bauçà Torres

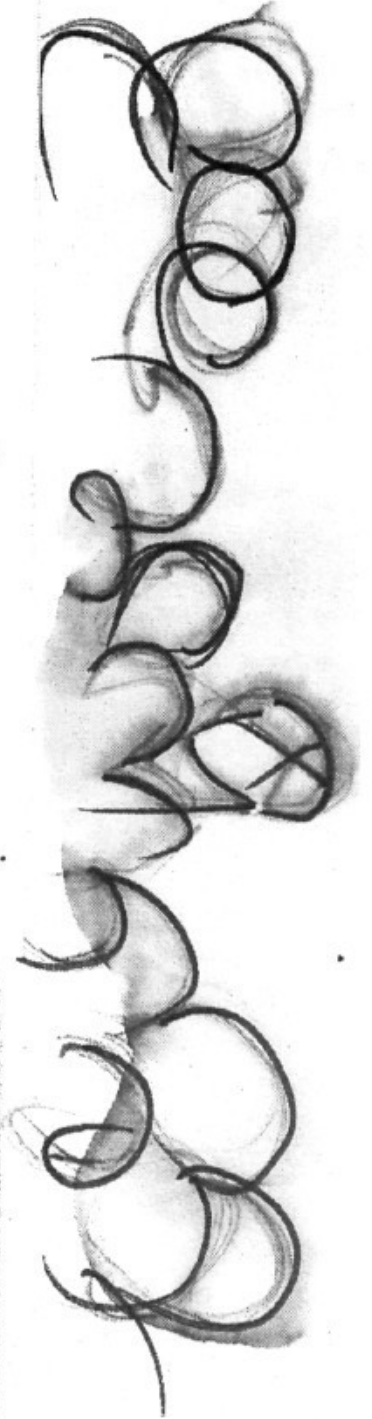
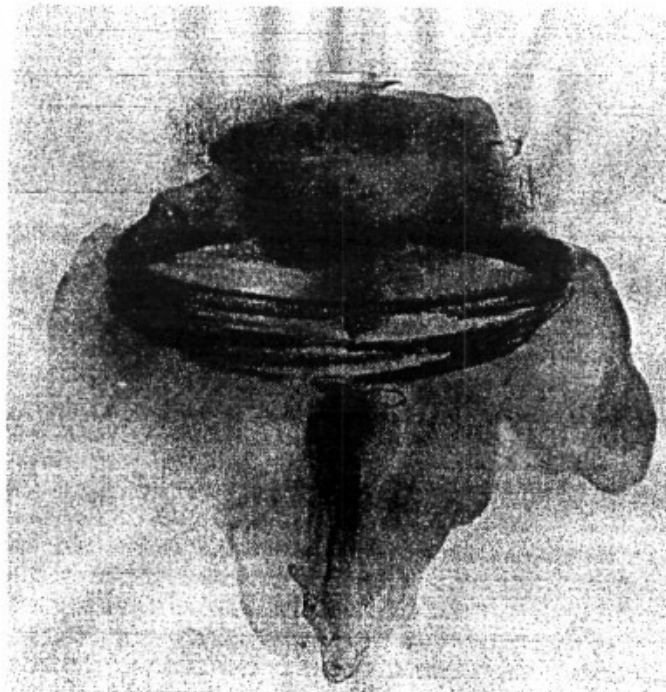
BARALLES D'INFANTS

Eren coses d'infants, dirien ara.
 Minúcies d'infants quan l'aldarull formava
 la rotllada mancada de pietats,
 abundós d'odi; alguns baladrejant,
 callats els altres, mes tots complaents
 a l'hora en punt de començar la brega.
 Botxins i víctima --tots ho sabíeu
 de cert, era el morbós de la baralla,
 qui seria el cruent protagonista--
 abordant l'espectacle: el nas sagnant,
 mil cops pel cos... deixant estabornit
 a qui amb dificultats es defensava.
 I essent ja més cruel, més complet l'espectacle,
 quan sensuals delits reblien la canalla,
 despullada la víctima, finia la batalla.

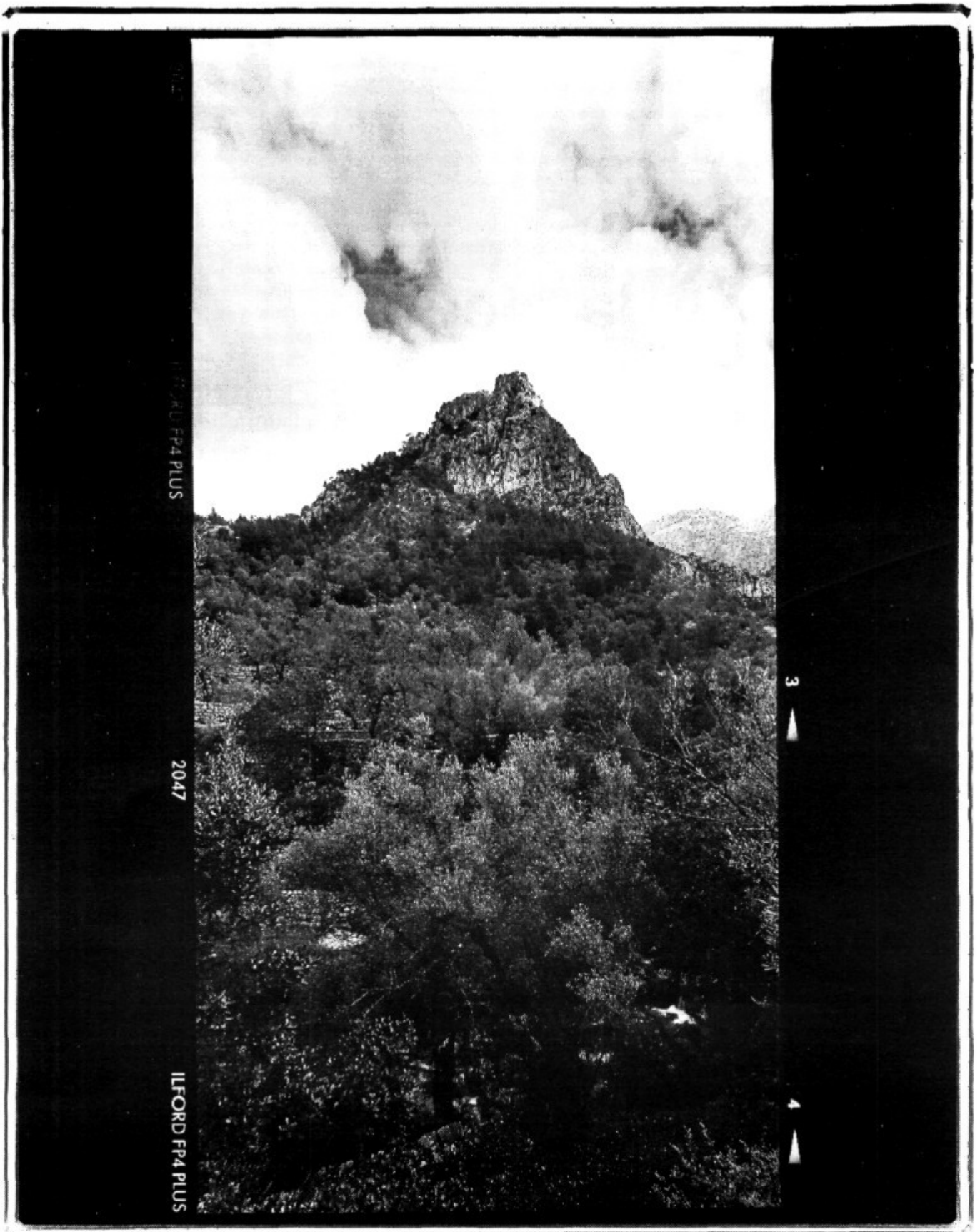
Mai ningú no sabia d'on sortia la culpa.

Coses d'infants, potser pensareu ara
 quan la mort i la ràbia, guerra quotidiana,
 arriba a les pantalles de la vostra façana
 i és estèril l'impacte de tan vist: tothom calla!
 Sarajevo, Mostar...:és tan feroç la imatge
 que, segur, només resta despullar-les del mapa.

El silenci que atorga és silenci que mata.



AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA D'ALGAIDA



Fotografia de Joan Capellà



Les nostres plantes



la cicuta

El fet que fos emprada per eliminar en **Sòcrates** ha bastat perquè aquesta planta hagi passat a la història i el seu alcaloide, la coïina, sigui una de les metzines d'origen vegetal més conegudes des de l'antiguitat.

La cicuta, a Mallorca fonollassa, és una planta herbàcea de la família de les umbelíferes. Aquesta espècie, *Conium maculatum*, es desenvolupa en dos anys; durant el primer es forma la seva arrel i las seves fulles, i quan comença el segon any creix i forma una planta de dos metres d'alçada. La seva tija és buida, fistulosa, estriada, i les seves fulles són molt grosses i retallades, de contorn triangular. Les seves flors són blanques i s'agrupen formant les umbelles, de deu a vint radis -radis de primer ordre-, i acaben formant un verticil de segon ordre -que formen les umbèlules- portadors cadascun d'una flor. El seu fruit és petit, de 3 a 4 mm, arrodonit. La seva tija, prop de la seva base té un

color vinós. Floreix a partir del mes de maig i madura els seus fruits durant l'estiu. Tota la planta fa un olor pudent i oiós.

La cicuta és rica substàncies químiques, però els seus principis actius més importants són els seus alcaloides, i principalment dos, la γ -coniceïna i la *d*-coniïna.



Aquests dos alcaloides actuen, no només si s'administren per via bucal, sinó que també són capaços de traspasar la pell si la planta s'utilitza en forma d'emplastre.

Aquests principis actius es troben en els fruits verds; la tija i les fulles contenen una quantitat molt més petita. La concentració d'alcaloides a la planta disminueix a mesura que va envellint. Els fruits i les fulles verdes produeixen un cert grau d'anestèsia i s'han usat per combatre malalties a la fase terminal que causen dolors molt forts. L'ús medicinal queda reservat als facultatius degut a la gran toxicitat d'aquesta planta.

L'enverinament per cicuta és conegut des de l'antiguitat. A la regió mediterrània s'utilitzava per emmetzinar legalment els condemnats a mort, i no sols a la Grècia Clàssica, a la península s'han trobat testimonis de l'ús de la cicuta com a droga eficaç per fer la mort fàcil i sense dolor. En el llenguatge de les flors, en clara referència a Sòcrates, la cicuta significa: "tu seràs la meua mort".

Els primers símptomes que presenten els afectats per enverinament de la cicuta són nàusees, vòmits, diarrees; després les ninetes dels ulls es dilaten, la visió és cada vegada més difícil i no es pot articular la paraula. Segueixen tremolors i convulsions i finalment paràlisi respiratòria que per asfíxia produeix la mort. Aquesta es

presenta a les tres o quatre hores d'haver pres la droga. Durant tot aquest procés el malalt conserva la seva lucidesa mental.

El suc d'aquesta planta, també s'ha usat com a unguent de les bruixes i també és possible que durant l'Edat Mitjana fos utilitzat per provocar al·lucinacions.

Font i Quer, al seu llibre *Plantas Medicinales* diu textualment, a partir del llibre IV de **Dioscòrides**: "Toda la hierba, majada y aplicada a los compañeros, reprime las poluciones nocturnas y relaja el miembro genital estirado". Altres usos també tenia la cicuta en temps antics.

Segons alguns autors, a la Bíblia hi ha referències a l'ús de la cicuta: "els seus raïms són raïms verinosos, els seus ramells amargs; el seu vi és un veri de serp, un violent verí d'escurçó" **Deutoronomi**, 32,32-33 i també es refereix a la cicuta la fel que segons **Mateu** donaren a Jesús quan arribaren a l'indret anomenat Gòlgota. "Li oferiren vi mescalt amb fel; ell ho va tastar, però no en volgue beure" **Mateu** 27, 34-35.

La fonollassa seca serveix per fer rams per grenar; no fa molts d'anys, quan encara es feien servir les eres per batre, aquests rams servien per fer-les netes.

Jaume Jaume i Oliver



Titoieta Ràdio

108 FM

Emissora Municipal d'Algaida

Titoieta Ràdio convoca el 3r Premi *Santa Anneta* de cultura i llengua catalanes

El guardó es lliurarà el 26 de juliol, festivitats de Santa Anna, dins el marc de les festes d'estiu d'Algaida.

El Premi *Santa Anneta* està destinat al reconeixement públic d'una iniciativa, persona, entitat o grup que destaquin per la promoció i la defensa de la cultura i la llengua catalanes.

El *Santa Anneta* vol premiar, sobretot, la laboriositat i la constància d'individus i grups que contribueixen a la normalització cultural dels països de parla catalana.

El guardó no té dotació econòmica i consisteix en una placa commemorativa. Es lliurarà públicament el 26 de juliol, festivitats de Santa Anna, dins el marc de les festes de Sant Jaume d'Algaida.

La presentació de candidats està oberta al públic en general. Cal dirigir les candidatures, indicant Premi *Santa Anneta*, a l'adreça postal de Titoieta Ràdio. El termini de presentació finalitzarà el 30 de juny de 1996.

A les passades edicions del Premi *Santa Anneta*, el grup promotor de Titoieta Ràdio va guardonar al músic i filòleg Biel Majoral (1994) i al periodista i poeta Miquel Cardell (1995).

P R E M I

Santa Anneta

1 9 9 6

■ **Requisits:**

Persones, entitats o grups que destaquin per la defensa i la promoció de la cultura i llengua catalanes.

■ **Dotació:**

Placa commemorativa.

■ **Presentació de candidats:**

Oberta al públic en general. Cal dirigir les candidatures, indicant Premi *Santa Anneta* 1996, a l'adreça de Titoieta Ràdio:

Casal Pere Capellà
Carrer dels Cavallers, núm. 24
07210 ALGAIDA (Illes Balears)

■ **Termini:**

Fins el 30 de juny de 1996.

■ **Atorgació pública:**

Nit de Santa Anna, 26 de juliol de 1996. A la plaça d'Algaida, dins el marc de les festes de Sant Jaume.

3 a E D I C I O

PASSATEMPS

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horitzontals: 1. Nom d'un torrent d'Algaida. 2. Olivaci. Indret, paratge. 3. Serem capaços. Ocell de la família dels anàtids que conviu amb el parxís. 4. Coll de cartes. Determineu la tara d'una mercaderia (al revés). 5. Mar agitada (al revés). Peça d'una casa. 6. Malaltia mental (al revés). Acaba infinitius. 7. Fulla de palmera. Capa externa dura. 8. Punt cardinal. Dit de la que necessita oxigen per viure. 9. la rifa la perdut la nota. Unitat de quantitat de substància. L'han fotut perquè li han fotut les vocals. 10. Assenyala data. Calàndria, terrorol.

Verticals: 1. Balsàmica, hipnòtica. 2. Aromada, perfumada. Quatre-cents noranta-nou. 3. Que fa olor de matèria corrompuda (fem.). Un romà. 4. Dedicar-se al cors, a la pirateria. Nom de lletra. 5. Un que és molt ruc. Punta curta, recta i aguda. 6. Fòsfor. Crit, mugit. Pla petit al cim d'una muntanya. 7. Forma pronominal. Amant de novetats. Cinquanta. 8. Nom de bolets del gènere Russula. Aigua carbònica artificial. 9. Poblacions, viles. 10. Manifestarà respecte i submissió. Tàntal.

Els resultats dels mots encreuats els trobareu a la pàgina 40.

A D I P E R T N I
 T G F E N T U N G
 I E O E M E C V D
 D E S S G L A A L
 I I S F A L U E I
 C N S O E R D U R
 E O R R R A A V I
 D A O G E R G T V
 L S P A B R E C E
 P T A T R E V I T
 S O J T A R O C E

Sopa de lletres

Es tracta de localitzar deu sinònims de "valent". Les lletres que vos sobrin formaran un vers de Josep Ma. Llompart.

S	D	E	S	T	O	R	B	A	R
E	I	V	O	L	S	Q	A	A	
R	N	U	E	D	I	G	N	U	N
A	U	C	E	N	B	I	E	E	U
T	T	R	O	E	O	D	E	N	T
N	J	A	T	M	U	N	O	F	R
E	A	J	A	P	O	P	A	A	O
B	R	E	R	I	L	D	E	D	P
E	S	R	M	P	A	L	A	A	M
R	D	A	E	A	N	E	G	R	I
U	E	M	P	R	E	N	Y	A	R

Solució a la passada sopa de lletres

Es tractava de localitzar deu sinònims de "molestar". Les lletres sobrants diuen: "Si vols que diguen bé de tu / no parles mal de negú" (Fra Anselm Turmeda).

PINA

QUE N'HEM FET DE SES RONDALLES?

Enguany es compleixen cent anys de la publicació de les Rondalles Mallorquines, aplec que va fer el manacorí mossèn Alcover amb el pseudònim de Jordi des Racó. Sembla que si no hagués estat per aquest bon senyor, avui no en tendríem ni rastre, haguessin mort sense remei; gràcies a ell hem pogut gaudir de tan interessants contarelles durant molts de lustres d'aquest segle que acabam.

Record com si fos s'altre dia (i en tenc més de cinquanta) que quan jo era al.lot pusser, d'hivern, enrevoltats tots devora el foc, sa tia Pereta, els meus pares (al cel sien ells i tots els difunts) o les meves germanes majors ens contaven les rondalles d'en Jordi des Racó; la veritat és que jo fins molts anys més tard no me'n vaig adonar que aquell nom no era més que un pseudònim i que el vertader pare de la criatura no era ni més ni manco que mossèn Antoni Maria Alcover i Sureda.

També quan feien ses matances a cas padrins de Son Boet tots els cosins més petits que no servíem més que per fer nosa ens ajuntàvem dins sa cuina o dins es molí a un racó amb una braserada de caliu escoltant contarelles i coverbos que ses ties o sa padrina ens contaven perquè estàssim entretenguts i no féssim tant de trui; i tots nosaltres, amb una mescla de por i plaer, boca oberta, innocents.

Temps més tard, quan ja sabia llegir -cosa que sempre m'ha agradat molt- m'empasolava tot quant queia dins ses meves mans, fossin rondalles, novel·les o plagues de gloses. No me queden molt ses coses, però així i tot intentaré contar una rondalla curta per fer al manco, amb el meu poc coneixement, una mica de recordança-homenatge a un home que es va preocupar tant pels nostres costums, llengua i cultura. La contaré tal com em va quedar a la memòria quan era nin.

EL SENYOR JORDI DES PONT

Això era i no era, bon viatge fassi la cadenera, un almut per tu i per jo una barcella.

Hi havia un senyor anomenat Jordi, que tot el poble coneixia com el senyor Jordi des Pont, un home de casa rica que ja havia passat sa quarentena i romania fadrí. Dues jovenetes li cercaven fer sa torniola, però ell no se'n fiava gens ni mica. I què me'n direu?, un bon dia va fer córrer la bolla que li anava malament, va simular un viatge llarg i desaparegué.

Al cap d'una bona temporada va tornar tot mal vestit i esperellingat fent creure que ho havia perdut tot i no tenia res. Una d'aquelles dues bergantelles li donà s'esquena i no volgué sebre res d'ell; mentrestant l'altra se li va acostar dient-li que el volia per lo que era i no per lo que tenia. Quan don Jordi va veure la sinceritat d'aquella al.lota li va confessar que tot havia estat una farsa, que tot era mentida, que ell seguia conservant tot quant tenia abans.

Cop seguit li va demanar si es volia casar amb ell i ella, encara que tota sorpresa, no va esperar que li digués dues vegades.

Fixaren dia pel casament, que va ser al cap d'una setmana.

Es casaren i feren unes noces de pinyol vermell i encara són vius si no són morts i al cel mos vegem tots plegats. Amén.

La me contaren...?

ESPORTS

FUTBOL

L'equip de 1ª Regional durant aquest passat mes de març, i sobretot els darrers partits, s'enfrontava als rivals més directes pels llocs capdavanters i no ha tengut massa el sant de cara, si parlem de resultats: tan sols s'empatà amb el líder Vilafranca i amb el tercer classificat dins Es Porrassar i es va perdre al camp del Montaura, tots ells els millors equips de la categoria.

Ara bé, ja se sap que amb això del futbol poden passar moltes coses i fins al final de lliga hi ha esperances d'entrar en els llocs primers.

Resultats:

Verge de Lluc-Algaida 0-1
Algaida-Vilafranca 1-1
Montaura-Algaida 4-3
Algaida-Port de Sóller 2-2

Juvenils

L'equip d'en Jesús Pascual, ajudat p'en Paco Vázquez, no treu el gat del sac i figura als darrers llocs. Els marcadors han estat:

Algaida-Montaura 1-2
Ses Salines-Algaida 3-1
Porto Cristo-Algaida 3-0

Cadets

La bona feina d'en Matteu Capellà es nota i la progressió és evident. És un mèrit dels jugadors i tècnic que demostra que la feina ben feta i les ganes són imprescindibles per jugar a futbol. Molt bé.

Algaida-Porreres 4-0
Algaida-Petra 1-4
Espanya-Algaida 6-1

Infantils

És un cas singular el que passa amb l'equip d'infantils quant als resultats



Equip de futbolet Iniciació. Algaida B: 1. Sebastià Puigserver, 2. Pere Oliver, 3. Bernat Moyà, 4. Jaume Català, 5. Cristian Sastre, 6. Rafel Vidal, 7. Marc Ferrer (malalt), 8. Pep Gelabert, 9. Llorenç Pericàs, 10. Bartomeu Coll, 11. Adrian Moya, 12. Albert Casals, 13. Bernat Fullana. Mister: Fernando Miguel.



Enguany sí que els Veterans d'Algaida s'han guanyat sortir retratats. Una campanya memorable la que han protagonitzat. Enhorabona.

ja que quan falten dos partits resulta que només han guanyat dos partits dins Es Porrassar i tan sols n'han perdut dos fora camp. Es veu que allò de la "por escènica" compta pels infantils.

Algaida-Porreres 1-1
Vilafranca-Algaida 2-3
Algaida-Barracar 1-1

Alevins

L'equip dels alevins fa una campanya més que meritòria si tenim en compte el punt de partida; els nins juguen i progressen i això es nota a la classificació.

Malgrat que els aficionats i sobretot els pares a vegades ens passam amb

això de confondre el futbol base amb futbolistes ja consagrats. Demanam tranquil·litat.

Sallista-Algaida 2-2

Algaida-Ramon Llull 0-1

Selva-Algaida 3-4

Futbol 7

Els més jovenets del C. E. Algaida d'en Miquel Serrano mantenen un to no massa positiu de cara als resultats però molt beneficiós per aquests nins que volen jugar a futbol i practicar l'esport.

Arenal-Algaida 12-1

Algaida-Santanyí 6-10

Campos-Algaida 1-1

Veterans

L'equip dels Veterans d'Algaida es va classificar per jugar els play-off entre els quatre primers dels dos grups d'aquest campionat. Idò bé, ja podem dir que han passat la primera eliminatòria guanyant el Can Mari-Barato, el primer de l'altre grup; en cas de superar la ronda següent passarien a la final. És, com dèiem el mes passat, la millor temporada, de molt, dels Veterans d'Algaida.

VOLEIBOL

Infantil femení

L'equip infantil femení ha quedat classificat en segon lloc, darrera el Volei Alaró, al Campionat de Mallorca; això li permet assistir al Campionat de Balears que es farà a Ciutadella de Menorca el darrer cap de setmana d'abril: hi participaran, a més dels dos primers de Mallorca, el campió de Menorca i el d'Eivissa-Formentera. El guanyador participarà al Campionat d'Espanya. Desitjam moltíssima sort a les jugadores algaidines.

Resultats 2ª volta:

P. Pou-La Consolació 3-0



Equip infantil femení unificat que s'ha classificat per jugar el Campionat de Balears a Ciutadella.

Rafal Vell-P. Pou 0-3

Alaró-P. Pou 3-1

P. Pou-S. Josep Obrer 3-1

Sa Pobla-P. Pou 1-3

Cadet femení

Més difícil ho tenen les jugadores cadets per participar al Campionat de Balears ja que encara que actualment ocupen el segon lloc empatades amb l'equip de Sa Pobla han de jugar un partit decisiu i el guanyador serà el finalista, final que es jugarà a Mallorca la primera setmana de maig. L'equip campió de Balears també participarà al campionat d'Espanya. Després de la feina i sacrificis bé es mereixen arribar a la final. Sort.

Resultats:

Algaida-Bunyola 3-0

Algaida-Rafal Vell 3-0

Petra-Algaida 0-3

S. Josep Obrer-Algaida 3-2

Promoció

A les categories inferiors és molt clara la superioritat dels equips algaidins a quasi totes les categories.

Benjamí mixt

L'equip d'Algaida A ha guanyat tots els partits amb uns resultats molt abultats i amb una tremenda

superioritat; tots els partits s'han guanyat per 2-0. Les seves jugadores i jugadors Fca. Veny (capitana), Joana Ma. Mut, Catalina Ma. Fullana, Ma. Antònia Sastre, Ma. Antònia Poció, Cati Veny, Isabel Luque i Gabriel Tugores confien fer un bon paper a les finals de Mallorca que se celebraran a Petra el mes de maig.

L'equip Algaida B, encara que amb més dificultat, han guanyat tots els partits menys contra l'Algaida A. Les jugadores i jugadors Marga Sánchez (capitana), Laia Ballester, Cristina Ferragut, Ma. Magdalena Trobat, Isabel Maya, Llorenç Llull, Cati Vich i Sebastià Oliver també participaran al campionat de Mallorca.

Resultats:

Son Servera-Algaida B 1-2

Cala Millor-Algaida A 0-2

Algaida A-Petra A 2-0

Algaida B-Petra B 2-0

Algaida A-Petra B 2-0

Algaida B-Petra A 2-0

Aleví femení

Els equips femenins Algaida A i Algaida B han quedat 1er. i 2on. de la lliga escolar comarcal i

Resultats:

Algaida A-Vilafranca 2-0
 Algaida B-Vilafranca 2-0
 S'Horta-Algaida A 0-2
 S'Horta-Algaida B 1-2
 Algaida A-Petra 2-0
 Algaida B-Petra 2-0

Voleibol de penyes

L'equip que va començar el darrer de la classificació s'ha enfilat fins a

ocupar la cinquena posició gràcies a la constància de jugadores i jugadors.

Finalment cal destacar l'èxit del voleibol algaidí aquesta temporada gràcies a l'esplèndida labor de l'entrenador Andreu Gelabert i els col.laboradors Miquel Artigues i Francisca Pocovó que amb una

bona planificació i molta feina fan que ens sentim orgullosos del volei algaidí. Enhorabona.

participaran a la final de Mallorca el mes de maig a Alaró.

JOAN TROBAT

Comunicat del PSM

L'Agrupació del PSM-Algaida volem donar les nostres més sinceres gràcies a tots els algaidins i algaidines que depositareu la vostra confiança en el PSM-Nacionalistes de Mallorca a les darreres eleccions generals del 3 de març. Amb una pressió tant forta del bipartidisme, PSOE-PP, és molt important i significatiu que 172 vots algaidins contribuïssin a rompre'l per tenir clar el seu vot nacionalista.

Per altra part lamentam profundament el fet sanitari, derivat de la processonària, que aquestes darreres setmanes ha convulsionat la comunitat escolar d'Algaida i en definitiva tot el poble. Ara bé, nosaltres ens demanam:

-S'han pres realment totes les mesures necessàries per evitar el problema?

-Aquestes mesures s'han pres en el moment adequat?

-S'han realitzat les mesures adequades de la manera adient?

Ens permetreu que ho dubtem, ja que la realitat, desgraciadament, demostra tot el contrari. En aquest cas hem de pensar en una negligència molt greu per part de l'equip de govern de l'Ajuntament d'Algaida.

VERGE PONCELLA HAS FLORIDA

Verge poncella has florida
 a redós d'aquest vert pi,
 la mata i el romaní
 en tot t'han protegida;
 també l'espessa savina
 t'ha servida de redós
 i aquest ullastre tan gros
 amb molta passió te mira.

El ventet frescor te brinda
 i la rosada al matí,
 el sol quan ell sol sortir
 la seva claror t'envia;
 com que tu ets tan garrida
 a tot crides s'atenció,
 el perfum del teu olor
 dona molt grossa alegria.

Una jove te vendrà
 també a festejar-te
 perquè dins lo seu alè
 el teu perfum hi penetrà,
 sa seva vista escampà
 i el brillo de teva flor
 digué: a aquest tresor
 de fet tenc que contemplar.

A dins pitxeret de plata
 sa teva flor posarà
 i d'aigua fresca i clara
 a ell tot lo omplirà
 perquè no et pugui faltar
 la saó que temps xupaves,
 que verge te conservaves
 dins el silvestre pinar.

A pesar que et cuidaran
 aquelles fines manetes
 també ses clares aigüetes
 que cap moment faltaran,
 a poc a poc partiran
 a sentir grossa tristor
 perdent el brillo i color
 del tronquet desferraran.

Jo que tan bé t'he cuidada
 perquè meu quarto alegràs
 i teu perfum s'escampàs,
 cosa que tan molt m'agrada,
 me sent molt angustiada
 teu perfum no assaborir,
 a mon cor molt fas patir
 trobar-me desconsolada.

CLIMENT GARAU

Associació de Premsa Forana de Mallorca

Celebració del Dia de les Illes Balears Illa de Menorca, dies 9 i 10 de març

Els passats dies 9 i 10 de març es va celebrar a l'Illa de Menorca els actes commemoratius del dia de les Illes Balears. Aquests actes es varen compartir entre Maó i Ciutadella de Menorca. Hi eren presents el President de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, Cristòfol Soler, la Presidenta del Consell Insular de Mallorca, el President del Consell Insular de Menorca i el Vicepresident del Consell Insular d'Eivissa i Formentera, juntament amb els components del Govern Balear. El dissabte dia 9, després de dinar, el President Soler va fer una roda de premsa convocant als diferents mitjans de comunicació que allà hi estàvem presents. En aquesta roda de premsa es tractaren diversos temes d'actualitat. Així i tot, el President Soler va dir que un dels objectius d'aquesta legislatura era la transferència de més competències del Govern Central a l'Autonòmic i del Govern de les Illes als diferents Consells Insulars. Quant a l'aniversari de l'Estatut d'Autonomia va dir que s'havia d'aconseguir una festa més popular i menys institucional, incrementant el sentiment de poble a nivell social, civil i cultural i cercar els punts en comú de les diferents Illes que conformen la Comunitat Autònoma.

El mateix dissabte hi va haver un concert a l'Església dels Socors de Ciutadella, oferit per l'Orquestra Simfònica de les Illes Balears "Ciutat de Palma" dirigida per Philippe Bender, la capella Dadivica de Ciutadella dirigida per Gabriel Barceló Martí, acompanyats al piano per Kiev Portella, interpretant música de Beethoven, Tomás L. de Victoria i de Francis Poulenc, el concert va ser excel·lent i va tenir un final apoteòsic amb l'obra de Beethoven titulada "Fantasia per a piano, cor i orquestra".

El diumenge 10 de març hi va haver una missa solemne concelebrada a l'església de Santa Maria de Maó i presidida pel Bisbe de Menorca.

Al migdia es va celebrar l'Acte Institucional i lliurament de la Medalla d'Or de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears al Sr. Josep Mascaró Pasarius. Aquest acte es va celebrar dins el marc del formidable Saló Gòtic de l'Ajuntament de Ciutadella de Menorca. Hi intervingueren l'Il·lm. Sr. Gabriel Allés Vázquez, Batle de l'Ajuntament de Ciutadella de Menorca; l'Hble. Sr. Cristòfol Triay Humbert, President del Consell Insular de Menorca, el Molt Hble. Sr. Joan Huguet Rotger, President del Parlament de les Illes Balears, el Sr. Josep Mascaró Pasarius, i el Molt Hble. Sr. Cristòfol Soler i Cladera, President de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Del parlament del President Soler cal remarcar les següents paraules: *"Pensam que és recomanable instituir, com ho hem fet fins ara, la festa de l'autonomia. No debades és la fita més notable de la història política de les Balears des de molts de segles ençà."* Així mateix va remarcar el fet autonòmic i cercar els punts d'unió entre les diferents Illes.

Jaume Taberner i Magí Ferriol, Associació de Premsa Forana de Mallorca



Associació de Premsa Forana de Mallorca

Josep Mascaró Pasarius, Medalla d'Or de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears 1996

A proposta del president del Govern Balear, l'executiu aprovà dia 15 de febrer passat la concessió de la Medalla d'Or de la Comunitat Autònoma a Josep Mascaró Pasarius pels seus mereixements intel·lectuals, d'investigació i salvaguarda de la toponímia de les Illes Balears, i per la contribució dels seus treballs a la defensa, catalogació i concreció del llegat arqueològic de les nostres Illes.

Josep Mascaró Pasarius, nat a Alaior (Menorca) l'any 1923, està considerat com una de les principals autoritats en el camp de l'investigació arqueològica i toponímica de les illes Balears.

De formació autodidacta, Mascaró Pasarius ha duit a terme una important labor investigadora tant a Mallorca com a Menorca. La seva incansable recerca li ha permès descobrir gravats rupestres, dòlmens, pujols fortificats i reductes prehistòrics costaners, així com restes de noves taules.

La seva obra intel·lectual ha aportat a la cultura de les nostres illes importantíssims repertoris complets, inventaris, catàlegs i sistematitzacions taxonòmiques d'un valor cultural incalculable. De la seva obra ingent, Mascaró Pasarius destaca el *Corpus de toponímia de Mallorca* i el *Mapa General de Mallorca*, obres a les quals va dedicar deu anys de la seva vida.

Són nombrosos els premis que Mascaró Pasarius ha guanyat al llarg de la seva vida. En destacam el Jaume I d'investigació de l'Institut d'Estudis Catalans, aconseguit en dues ocasions en 1957 i 1983; el Ciutat de Palma (1962); el Josep Puig i Cadafalch d'Arqueologia (1964); el Joan Ramis i Ramis de l'Ateneu de Maó (1968); el d'Arqueologia Balear Luis R. Amorós (1972) i el Sanchis Guarner (1989).

Mascaró Pasarius és actualment membre de la Real Academia de la Historia y de las Bellas Artes de San Fernando amb seu a Madrid, de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Sebastià de Palma i també de l'Institut Menorquí d'Estudis.



Introducció a INTERNET

Una de les coses més aprofitades dins Internet, és la facilitat de comunicació que hi ha entre dues o més persones, sigui quina sigui la seva localització al món.

Una cosa que feim normalment és discutir damunt temes que ens interessin. A la xarxa hi ha un lloc on també és pot discutir de practicamente qualsevol tema, són les **Usenet** (també anomenades **Grups de discussió**, **Newsgrups**, o també **Grups de notícies**).

Els **newsgrups**, és un llistat de temes per discutir. Aquests temes els poden proposar els mateixos usuaris, actualment el nombre que hi ha és de més o manco 15.000 temes, encara que dia a dia la xifra augmenta.

El funcionament és molt senzill, a l'ordinador arriba el llistat dels temes que estan organitzats alfabèticament i per perfixes i sufixes, per exemple: el prefixe *rec*, vol dir que és un tema recreatiu o de temps d'oci, *alt* que és de alta importància, *fr* és el prefixe de França, etc. Quan ja temin el llistat, triam a quins temes ens volem subscriure, i els seleccionam amb l'unic fet de pitjat amb el ratolí damunt ells, i confirmar l'elecció a un botó que hi ha a pantalla. La subscripció a un tema determinat, per suposat és gratuït, i el que fa el nostre ordinador és enviar un missatge al servidor que s'encarrega del tema que hem seleccionat perquè ens doni d'alta.

Del funcionament intern d'un tema, s'encarrega el servidor, la seva funció és fer còpies dels missatges que es deixen al tema, i enviar-les als que hi estan suscrits, així que el que poden xerrar dues persones dins aquest tema, és completament públic, tots els suscrits reben una còpia de tots els missatges. Un exemple seria: una persona està suscrita a un tema anomenat *fr.rec.cuisine* (cuina francesa), cada dia li arriben una vintena de cartes (per e-mail), amb gent que xerra de cuina francesa, la major part són de persones que demanen una recepta determinada, i les altres són de gent que contesta d'altres cartes. Una cosa que pasà va esser que una italiana resident a Ohio (EUA), va demanar la recepta del *Tiramisú* en aquest grup, l'endemà al grup hi havia sis cartes amb la recepta, cap la van enviar del mateix lloc, n'hi havia de França, de Bèlgica,

de la Xina, de Filipines, etc. El dia que va venir davant una persona (no era cap de les anteriors), que també havia llegit les receptes, va veure que a totes hi havia un ingredient que no coneixia i no trobava, el *Gorgonzola*, i va decidir enviar un missatge per veure si algú li podria dir que era, un parell d'hores després, algú ja havia contestat aquella carta, donant-li les senyes d'on podria trobar aquell formage, li van dir que normalment es troba a les botigues, amb els formatges, i devora la mozzarella. Una altra persona que també li contestà per això d'on trobar el gorgonzola, es va oferir a enviar-li per transport urgent a ca seva.

Dels grups que hi ha, en poden trobar de qualsevol tema, dels més estranys i enrevessats, però també n'hi ha de serveis tècnics oficials, que els contesten tècnics de les empreses, per solucionar problemes. Exemples: *alt.music.polkas*, *alt.pet.rabbits*, *alt.online-service.microsoft*, *alt.net.nazis.must.die*, *alt.religion.sataism*, etc.



Com podeu veure, els newsgrups és podrien comparar amb una xerradeta qualsevol, de les que hi ha als cafès després de dinar, l'únic diferència és el medi, i que perquè et contestin has d'esperar a que algú ho llegeixi i després et contesti (normalment unes hores després d'haver enviat el missatge, algú ja et contesta amb la solució del problema).

Guillem Vanrell

Primeres passes dins el món de la informàtica

Perquè aquesta pàgina és negra ?

Aquesta pregunta va estar dins la gran majoria de les pàgines Web que hi ha actualment. Aquest *Why this page is black?* el vàrem poder trobar durant 48 hores d'ençà que Bill Clinton va firmar una nova llei. Aquesta llei va sorgir de la Communications Decency Act, on s'estableixen les bases per poder censurar obertament i legalment tot el que hi ha a les xarxes telemàtiques públiques i en particular a Internet.

La censura es podrà utilitzar contra tota persona que transmeti, depositi o distribueixi material "indecent" als llocs públics de la xarxa, tant a pàgines Web, FTPs o usenets (grups de discussió). Les multes per aquest "delicte" són molt sèveres, les majors que es poden posar són de 250.000 \$ i dos anys de presó.

Actualment no és molt difícil poder sebre qui és que transmet informació prohibida, però si que és difícil és sebre d'on es fan les transmissions, ja que amb la tecnologia actual, qualsevol persona amb un telèfon mòbil i un ordinador portàtil, pot connectar-se a la xarxa de qualsevol lloc.

Així que l'administració dels EUA, el que va fer, va ésser decidir que l'empresa que permetís el delicte, també seria còmplice, així que les empreses que ens donen l'accés, seran les que ens tallaran les connexions quan es doni compte que utilitzam material prohibit, per així no ser multades, i aquestes si que encara que no ens puguin agafar al moment de transmetre l'informació, si que poden tallar el nostre accés, i no deixar-nos tornar connectar.

Ara per ara, aquesta llei només és vàlida als EUA. La va aprovar el congrés, i l'excusa que van donar els senadors i congressistes va ésser: *"People are nervous about computers, sex and childrens"*. Aquesta afirmació resulta ridícula, sobre tot considerant que n'hi ha molt pocs que utilitzin Internet, i encara que molt tinguin e-mail, pocs saben com utilitzar-ho. Per això es pot afirmar que no saben de que xerren, l'únic que

volen és poder controlar un medi de comunicació que fins ara havia estat massa lliure, era un lloc on la gent podia dir el que trobava, sense necessitat de passar pena per les conseqüències.

Fa poc temps el catedràtic Llorenç Valverde, va fer una xerrada a Algaida damunt el tema de la Internet, i una cosa que va dir va ésser que així com estaven les coses a la xarxa, no duraria molt, ja que els governs, no deixarien un medi de comunicació tant obert sense control. Tenia raó, ja que una persona que l'escollava li va dir que el diari posava que a Alemanya ja havien tallat l'accés a uns 200 grups de discussió que tractaven de sexe i pornografia.

NO A LA CENSURA

Per posar un exemple, a molt de països, generalment amb un règim dictatorial, encara que tinguin accés a Internet, no tenen accés al correu electrònic ni als grups de discussió. Així que quan es connecten a la xarxa, només els deixen veure la informació, i no en poden transmetre, llevat de les universitats que posen pàgines Web, però censurades.

Un dels grans usos de la xarxa, és poden intercanviar informació amb qualsevol persona de la Terra, amb l'única necessitat de que estigui connectada, i aquesta és una cosa que no podem desaprofitar. I el que no podem permetre és que existesqui la figura del censor, tant sigui una persona com un computador, que ens revisi el que escrivim o transmetim.

Pàgina de l'Església

PARRÒQUIA SOLIDÀRIA D'ALGAIDA

Jesús, el Senyor ressucitat viu per sempre. És la llum nova que se comunica a tots.

TRIBUNA

Mallorca, una societat en canvi accelerat.

Els caràcters i formes de vida d'un poble no són immutables. En el nostre cas de Mallorca, els dos factors concrets, bàsics i principals del canvi accelerat que s'ha produït en l'espai de trenta-cinc anys són el turisme i la immigració. Els condicionants socials d'abans, entesos com a conjunt de circumstàncies i esdeveniments que envolten a les persones i els grups d'una societat, en quant influeixen en el propi comportament, cren l'aïllament i la insularitat, trets que conferien a Mallorca una personalitat i un marc natural independents.

Una illa és un territori amb un excés de fronteres naturals que aïllen els homes, d'aquí que de la paraula *illa* es derivi la d' *aïllament*, és ha dir, aquella dependència de la comunitat a les normes socio-culturals que s'hi havien imposat.

Ruptura de l'aïllament. El turisme ha estat i és encara el fenomen principal que més ha influït i influeix en els canvis socio-culturals, tant positius com negatius, de la població en tots els ordres. En el camp ètico-moral s'ha produït un canvi radical de mentalitat. Els comportaments o actituds externs tenen vigència relativa i no els determina un sentiment individual, sinó les situacions de fet. Tot es fa pensant en l'estiu; tot té un preu pensant en el turisme, tot se subordina al miratge de la indústria turística. Per les raons apuntades, hem passat d'una societat purament tradicional i atàvica, de *l'home dirigit per la tradició*, a una societat dirigida pels que venen de fora, pel que sentim i veim als mitjans de comunicació (*l'home dirigit pels altres*). La persona quan ha d'actuar no té punts de referència, ni en la tradició, perquè ha perdut l'etnocentrisme (deixa de confiar en les idees pròpies i valora tot quant ve de fora) ni tampoc confia en la seva consciència. Llavors està pendent dels altres per fer igual que ells. Hem evolucionat vertiginosament sense haver après de tractar la novetat.

Les conseqüències d'aquesta situació són greus i continuaran essent-ho, si no es contraresten amb una autèntica formació que ajudi a assimilar aquest canvi socio-cultural radical; ja que, si individualment no existeixen uns cànons d'actituds, des d'una escala de valors més justs, ni col·lectivament una forma (control social) que harmonitzi les interrelacions humanes, la convivència serà de simple juxtaposició.

Per això les crisis existents, tan en els àmbits individuals com en els familiars i religiosos, afecten la manera d'evangelitzar la nostra societat. Les circumstàncies que han influït i influeixen en nosaltres fan que els mallorquins d'avui siguem molt diferents dels de fa cinquanta anys.

Josep Roig és sociòleg.

ACTIVITATS

Abril 1996.

■ **Formació cristiana per a tothom.** Cicle de conferències *L'Església segons el Concili Vaticà II*. Dimecres, 17 d'abril, a les 21'30H, a la residència de Porreres, sessió de formació amb el títol *Església local: bisbe i comunió. Sinode diocesà*.

■ **Baptismes.** Segon diumenge de cada mes, horabaixa. I cada diumenge a les misses de les 12'00H.

■ **Primeres comunions.** Per grup: diumenges 2 i 23 de juny, a les 18'00H. Fora de grup, a qualsevol missa de la comunitat, avisant oportunament.

■ **Agraïment.** El rector i el consell parroquial d'Algaida donen les gràcies públicament a totes les persones que amb la seva feina han fet possible les celebracions de la Setmana Santa i Pasqua. Especialment volen agrair la intervenció de la Banda de Música a les processons.

■ **Obres.** Recordam que la col·lecta del 4t diumenge de cada mes anirà destinada a les obres de l'església d'Algaida.

(Ve de la darrera pàgina)

-Els primers anys de viure a Algaida tengueres una relació molt intensa amb el Molí d'en Xina, després vengué un temps de pausa. Què penses de la labor cultural del Molí d'en Xina?

-Pens que les persones que vivim a Algaida som unes privilegiades de tenir el Molí d'en Xina, però lament que la majoria d'algaidins i algaidines no participin de les seves activitats (exposicions, cursets, xerrades, projeccions...).

Hi he participat a diferents cursets que m'han servit per tenir una visió més àmplia del món concret de la plàstica, i també hi he participat en tres mostres col·lectives de ceràmica.

-En altres ocasions els algaidins i algaidines hem pogut gaudir de les teves obres. Record una mostra que un grup de ceramistes féreu al molí d'en Boi. Xerrem un poc d'aquest grup.

-Sí, aquest grup era Espais Aulica i va ser una experiència molt interessant. Érem quatre ceramistes i la nostra intenció era exposar la nostra obra sempre a llocs oberts, fora de les galeries i, com tu has dit, poc convencionals, on la gent es trobàs amb l'exposició. Vam exposar a llocs tan diferents com: el campet de les monges de Santa Clara a Ciutat, la clasta del molí d'en Boi, les dues estacions del tren de Sóller, la punta dels Matxins al Molinar i un camp acabat de segar a la possessió dels Calderers de Sant Joan.

-Fa uns dos anys feres una exposició individual a l'Hospital General, per quin motiu?

-Va ser a conseqüència d'una intervenció quirúrgica i la meua estada allà. Seguint la línia d'Espais Aulica vaig demanar permís per fer una mostra a un lloc on passava molta gent, i vaig intentar explicar a través de la ceràmica la meua experiència viscuda a l'Hospital: l'anestèsia, la comunicació, l'ajuda rebuda, l'evolució personal.

-Què creus que ha de tenir l'obra per poder crear comunicació amb l'espectador o espectadora?

-Pens que és molt difícil comunicar-se. Jo ho pretenc, ho intent, però no sempre s'aconsegueix.

La peça de ceràmica en si no ha de tenir res o molt, és la gent (autora-espectadors) qui han de

trobar un punt en comú per poder establir aquesta comunicació.

Estic d'acord amb la frase del pintor rus Kandinskij: "Tot el que surt d'una necessitat interior és bo"; per tant és el teu procés que facilitarà la comunicació.

-Dóna la sensació que les teves obres són molt pensades, estudiades en la seva realització. Quin paper hi juga el factor no controlat?

-Abans, vaig tenir una època on el factor tècnica em preocupava molt, però des de fa un parell d'anys en prescindesc bastant. Ara deix parlar més la matèria (l'argila) i per tant jug amb el factor sorpresa.

-Xerrem, ara, dels materials que utilitzes.

-Bàsicament empr fang, concretament una argila de Manacor, i argila refractària.

Quan començ a pensar en una peça ja pens en el suport (ferro, fusta, corda, palla, metacrilat) que s'hi integra i en l'espai on es mostrarà. Tot junt forma part del resultat final.

-Per acabar, com és la teua exposició que tens a l'Obra Cultural?

-Crec que ho explica molt bé el títol que té: "Algaida, vivències particulars".

(Així de simple ha estat la seva resposta. Des d'aquí vos convidam a participar d'aquestes vivències particulars de n'Elisenda a Algaida).

-I ara només cal donar-te les gràcies per aquesta estona tan agradable i acollidora que hem passat.

-A vosaltres, moltes gràcies i vull expressar el meu agraïment a l'Obra Cultural per la seva Col·laboració i al Saig pel seu interès.

A més de ceramista, artista, ensenyant, n'Elisenda és una persona de gran sensibilitat envers temes com la defensa de l'entorn natural, social i cultural. Només cal desitjar-te, Elisenda, molta de sort i que les teves aspiracions es facin realitat.

Catalina Martorell

UNA XERRADETA AMB...

ELISENDA PIPIÓ GELABERT

Si durant aquests dies feis una aturadeta al local de l'Obra Cultural, vos trobareu amb una sèrie d'escultures, ceràmiques de petit format, però de gran sensibilitat i força expressivitat; l'autora n'és Elisenda Pipió i Gelabert, una algaidina d'elecció que des de fa un grapat d'anys viu al nostre poble. Amb ella mantenim la xerradeta d'aquest mes.

-Elisenda, com i quan decidires venir a viure a Algaida?

-El primer de juliol farà vuit anys que visc a Algaida. Com? Jo cercava un poble d'interior, tranquil, amb caràcter, per viure-hi i Algaida ho té. A més la casa que vaig trobar, al carrer del Sol, em va agradar molt per l'espai que té, les sales d'alt per treballar-hi i aferrada al camp. També, els paratges que envolten el poble són molt bonics i en certa manera em recorden els del meu poble natal, Faió, a la ribera del riu Ebre.

He d'afegir que la gent sempre ha estat respectuosa amb mi i que m'hi sent molt a gust.

-Des de fa molts anys fas ceràmica, com va ser que començares a interessar-te per aquesta forma d'expressió?

-De nina jugava amb el fang de la ribera de l'Ebre...Però, ara parlant seriosament, als 18 anys volia estudiar arqueologia i com que, per motius econòmics, no vaig poder, llavors vivíem a Lleida, em vaig matricular a un curs de "Ceràmica arqueològica precolombina" i em va agradar. Després vaig estudiar magisteri a Lleida i, ja amb el títol davall del braç, vaig marxar a Barcelona on compaginava la feina de mestra amb els estudis de ceràmica a l'escola Llotja.

-Podries definir amb dues pinzellades què és per a tu la ceràmica?

-És una manera d'expressar-me. Res més! Una forma personal d'expressió. Te pareix poc?

-No, me pareix que ho és tot. Professionalment et dediques a l'ensenyança. Com compagines aquests dos mons?

-Som mestra d'educació especial, logopeda, però aquesta feina és molt absorbent, perquè t'exigeix una constant formació; per aquest motiu vaig cercar una feina relacionada amb la ceràmica dins l'ensenyança. Llavors vaig fer oposicions a una plaça de Formació Professional, especialitat ceràmica. D'aquesta manera, ho compaginava, però la ceràmica d'expressió personal anava un poc mancada.

Actualment la meva situació laboral és un poc incerta per la reestructuració conseqüència de la Reforma, i així ho reflecteix una de les peces exposades.



(Segueix a la pàgina anterior)